

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Димитър Давидов
ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“
член на научно жури в конкурс
за присъждане на академична длъжност „ДОЦЕНТ“

**Област на висшето образование. 1. Педагогически науки,
Професионално направление. 1.3. Педагогика на обучението по...
(Методика на обучението по физическо възпитание и спорт)
За нуждите в катедра „ТМФВ и спорт“ на Шуменския университет
“Епископ Константин Преславски”
Кандидат: гл.ас. д-р Теодора Желязкова Игнатова**

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент“ е обявен в ДВ, брой №64 от 03.08.2021 г. По процедурата на конкурса са представени всички необходими документи и няма констатирани нарушения, като са спазени всички изисквания на ЗРАСРБ, на Правилника за приложение на ЗРАСРБ и Правилника за развитието на академичния състав в Шуменския университет “Епископ Константин Преславски”.

Биографични данни за кандидата

Единственият кандидат в конкурса е Теодора Игнатова. През 1989 г. завършва ВИФ „Г. Димитров“ (сега НСА „Васил Левски“) с квалификация „Учител по физическо възпитание“. В периода 1989-1999 г. работи като учител по Физическо възпитание в Хуманитарната гимназия „Йоан Екзарх Български“, след което е приета на длъжност „асистент“ в ШУ “Епископ Константин Преславски”.

През 2002 г. заема длъжността „старши асистент“, а от 2007 г. до момента е „главен асистент“. Притежава диплома за образователна и научна степен „доктор“ по научната специалност 05.07.05 Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура) въз основа на защитен дисертационен труд на тема: „**Методика за формиране на**

психофизическа готовност у студенти за професионална педагогическа дейност“.

Владее руски и английски език удостоверен със сертификат.

Т. Игнатова е била състезателка по Художествена гимнастика и има покрит спортен разряд КМС. Активната ѝ спортна дейност продължава и като треньор по Художествена гимнастика и по Аеробика. Натрупва и международен опит като кондиционен треньор в спортен клуб ТУК – Истанбул. В периода 2004 - 2021 се изявява като добър организатор на редица спортни мероприятия и като треньор на студентските отбори по аеробика и волейбол в рамките на Шуменски университет и извън него. Доказателство за това е обществения резонанс в медии и електронни издания.

Наред с голямата ѝ ангажираност в университета, Т. Игнатова се занимава и с административна и обществена дейност - член е на ОС на ШУ; член е на комисията по атестиране на преподаватели в катедра ТМФВ и спорт; отговорник по НИХТД в катедра ТМФВ и спорт; председател на УС на ФК „Хитрино“.

Области на научни интереси

Според представените за рецензиране материали, научно-изследователските и практико-приложни интереси на Т. Игнатова са насочени в пет направления, но основно те са в дисциплини с гимнастически характер: Гимнастика; Аеробика, каланетика, стречинг, порт де бра; Ритмика и танци; Кинезитерапия; Теоретични и практико-приложни аспекти на физическото възпитание и спорт в образователната ни система.

Учебно-преподавателска дейност

Като преподавател в ШУ “Епископ Константин Преславски”, Т. Игнатова е обезпечавала учебния процес с лекции и упражнения в ОКС „Бакалавър“ (7 дисциплини) и в ОКС „Магистър“ (2 дисциплини) на специалностите ПОФВ, ПУНУП и „ФВ и спорт в училище“ и е изготвила съответните учебни програми. Преподавала е и по две дисциплини по програма Еразъм + в Полша. Всички дисциплини преподавани от

кандидата се отнасят до различните видове гимнастика и методиката им на обучение.

Извънаудиторната дейност на Игнатова е свързана с научно ръководство на дипломанти в двете образователно-квалификационни степени „Магистър“ и „Бакалавър“ и като консултант на студенти при провеждане на практическото им обучение в базовите училища, както и при участието им в различни проекти. Ежегодно Игнатова активно участва в комисии по приема на кандидат-студенти в ШУ „Епископ Константин Преславски”.

Научноизследователска дейност

За периода 2001 – 2021 г. Т. Игнатова е публикувала една монография, една студия, 52 статии и доклади от конференции. Била е съавтор при написването на 4 учебника и учебни помагала за нуждите на специалностите от ШУ. Взела е участие в 22 научни форума с доклади (20 научни конференции и 2 кръгли маси), от които 6 са в чужбина. Участва в 3 международни научни проекта, в 5 национални и 14 университетски, от които в един е ръководител (Проект „Актуални проблеми на спортно-педагогическия процес в образователната система и спорта“ №РД10-566/27.02.2017 г.).

Забелязаните цитирания от публикации на кандидата са 13 от 8 автора на научни трудове.

Т. Игнатова е автор на рецензия на Държавни образователни изисквания за специалността „Помощник инструктор по фитнес“ – III степен на професионално образование към МОМН – НАПОО, 2011 г.

Наукометрични показатели

Представените за рецензиране публикации по настоящия конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ са 28. Те включват: една монография, една студия и 26 статии и научни доклади публикувани в пълен обем. Най-голям е броят на самостоятелните публикации - 16, в съавторство са 9 и една е с трима автори. Според минималните национални изисквания кандидата Т. Игнатова покрива необходимия брой точки за показателите от група „А“ и група „Б“ и надвишава изискванията за група „Г“. За показателите в група „Д“ са отбелязани 2 цитирания в монографии

и 8 цитирания в нереферирани с научно рецензирани списания, като общият брой точки от този раздел е 60 при минимални изисквания от 50 точки.

Предоставената информацията относно цялостната научноизследователска дейност на кандидата отговаря на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, като общият брой точки от наукометричните данни е 443,33 при задължителен минимум от 400 точки.

От представените материали се вижда, че кандидата Т. Игнатова отговаря и на допълнителните показатели по чл. 57А, ал. 2 от ППЗРАСРБ – аудиторна и извънаудиторна заетост, проектна дейност, административна дейност и обществена ангажираност.

Публикации по обявения конкурс и научни приноси

Представените от кандидата публикации са в следните тематични направления: *Спорт във висшето училище (ВУ); Теоретични и практико-методични проблеми на физическото възпитание в образователната ни система; Медико-биологични проблеми на физическото възпитание и спорт; Професионален педагогически облик на съвременния учител.*

С най-голяма научно-практическа стойност е монографията „Аеробика във висшето училище“ с обем от 134 стр. Тя е разработена в съвременен стил, с качествено онагледяване и може да бъде необходим и полезен материал, както при обучението по аеробика в регламентирани по учебна програма занятия във ВУ, така и при заниманията по този вид спорт в свободното време.

Монографията е структурирана в четири глави. В първа глава е анализиран спортът като социално явление в нашето съвремие и е направен кратък анализ на състоянието и перспективите на развитие на физическото възпитание и спорта във ВУ.

Във втората глава авторката прави характеристика на трудовата дейност и професионалната реализация на човека. Посочва се необходимостта от осъществяване на специализирана психическа и физическа подготовка за формирането във висока степен на адекватна психофизическата готовност за професионална дейност. Характеризират се

основните подструктури на готовността с цел да се определи върху кои от тях е най-уместно да се въздейства в хода на психо-физическата подготовка с конкретни подходи, методи и средства.

В третата глава е изяснена същността на модулното обучение по аеробика в системата на физическото възпитание и спорт във ВУ и се доказва необходимостта от иновативни подходи при подготовката за бъдеща професионална дейност. Представен е Модел за психо-физическа подготовка за професионална дейност, в чийто център е аеробиката. Посочени са целта, задачите, използваните средства и методите при прилагане на модела в практиката. Детайлно е разкрита същността на аеробиката и възможностите, които тя дава при практикуването ѝ за решаването на поставената цел.

В четвърта глава са представени и анализирани резултатите от прилагането на Модела в практиката. В хода на модулното обучение по аеробика са проследени динамиката на физическото развитие и функционално състояние на студентите. Анализирано е състоянието на елементи на физическата готовност (сила, бързина, гъвкавост, издръжливост и т.н.) при въздействието чрез средствата на аеробиката. Измерени са и показатели, характеризиращи състоянието на някои елементи на психическата готовност в хода на подготовката (вниманието и неговите свойства, елементи от емоционалната подструктура и др.). Установена е зависимостта между изследваните елементи на психофизическата готовност за професионална дейност в хода на прилагане на Модела. Авторът предлага оценъчни таблици за състоянието на физическата готовност на студентите практикували аеробика, които дават възможност количествено да се определи ефектът от приложения Модел.

Монографията има своя безспорен научен и практико-приложен принос. Тя представя съвременни концепции в теорията и практиката на обучението по физическо възпитание и спорт във ВУ. Поставя и решава на практика проблема за необходимостта от съгласуваност на съдържанието на учебните програми по физическо възпитание и спорт със спецификата на бъдещата професионална реализация на студентите.

Студията „Контрол и оценка на физическата годност на студентите“ е написана на базата на дългогодишния педагогически и научен опит на Т. Игнатова. Структурирана е в две основни глави (теоретична и приложно-практическа), заключение и литература. Основна цел на изследването е създаването на система за контрол и оценка на физическата годност на студентите. Изследван е голям контингент от лица по 8 основни показатели. Предложени са нормативни таблици за оценка на физическата годност за двата пола. Студията има научно-приложен принос за изграждането на единни стандарти за оценка на физическата дееспособност на обучаваните във ВУ в България.

На проблемите в обучението по ФВ и спорт във ВУ са посветени още десет от предоставените за рецензиране научни публикации (4, 14, 16, 18, 20, 22, 23, 24, 26, 27).

- Разглежда се възможността народните хора и танците да бъдат алтернатива на заниманията със спорт във ВУ. Проследява се нагласата и мотивацията на студентите при избора им, предпочитанията им относно учебното съдържание и форма, отчита се ефекта от практикуването им (4, 14).
- Изследвано е благоприятното въздействие на аеробиката върху общото психическо и физическо състояние на студенти, занимаващите се с този спорт. Доказано е значението на аеробиката за повишаване на психофизическата работоспособност на студентите и положителният ѝ ефект върху учебната им дейност. Посочена е като добро средство в борбата с хиподинамията (16, 18, 23, 24).
- Проследена е ефективността от модулното обучение по плуване и въздействието му при формирането на психическа готовност на студенти от педагогическите специалности (20, 22).
- Посочва се необходимостта от периодично актуализиране и развитие на системата на физическо възпитание и спорт във ВУ, наложено от динамичните социалните промени и проблеми от различно естество в съвременното ни. (26, 27).

Доклади 2, 3, 5, 11 и 19 разглеждат медико-биологични проблеми на физическото възпитание и спорт. Изследвани са нагласите и очакванията

на лица с трайни увреждания при практикуване на адаптирана двигателна активност (танци). Поставя се проблема с наднорменото тегло при подрастващите. Доказва се положителното влияние от практикуването на народни хора и танците по специална програма върху телесното тегло. Проследява се моментното физическо състояние и функционално развитие на студенти.

Теоретични и практико-методични проблеми на физическото възпитание в образователната ни система са обект на изследване в публикации 6, 8, 9, 10, 13 и 15. Разглежда се спецификата на урокът по ФВ с гимнастически характер, развитието на двигателните способности и качества на ученици и спортисти със средствата на аеробиката и танците; танците като двигателна активност в предучилищна възраст.

В четири доклада се разглежда професионалния педагогически облик на съвременния учител (7, 17, 21, 25). Проучва се мнението на учителите относно учебното съдържание, разкриват се страни от професионалния облик на съвременния учител и се характеризира неговата дейност и психофизическо състояние.

Научно-приложните приноси могат обобщено да бъдат сведени до следното:

- Оптимизирана е университетска програма по дисциплината Физическо възпитание, съобразена с успешно експериментирана методика и модели на психофизическо въздействие.
- Разработена е система за контрол и оценка на резултатите по учебната дисциплина Спорт на базата на количествената оценка на физическата работоспособност на студентите. Създадена е система за контрол и оценка, която е адаптирана по системата Еврофит.
- Апробиранияте модели и системата за контрол и оценка могат да бъдат прилагани и в други висши училища или да бъдат адаптирани в средни училища.
- Представени са научни разработки, които могат да бъдат база за бъдещи изследвания.

- Във връзка с международен проект е разработен и апробиран модел „Танци“ за лица със специални потребности, прилагаш се и в някои европейски страни.

Представената научна продукция, публикувана в наши и международни сборници и списания, красноречиво показва високото ниво на научна активност на кандидата Т. Игнатов. Във всичките ѝ публикации прозират сериозни интереси и актуални познания по изследваната проблематика. Представените за рецензиране материали отговарят на спецификата на обявения конкурс.

Препоръка: На базата на осъществените научните изследвания и добрия приложно-практически опит, кандидатката да издаде учебно помагало или ръководство обезпечаващо учебния процес по преподаваните от нея дисциплини (Аеробика и Ритмика и танци).

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представените материали по конкурса и посочените констатации, съобразени с изискванията на *ЗРАСРБ* и *Правилника за развитието на академичния състав в Шуменския университет “Епископ Константин Преславски”* ми дават основание за положителна оценка на кандидатурата на гл. ас. д-р **Теодора Желязкова Игнатова**. Предлагам на уважаемите членове на научното жури тя да бъде избрана за академичната длъжност „**ДОЦЕНТ**”, в област на висшето образование: 1. Педагогически науки, професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по....., научна специалност: Методика на обучението по физическо възпитание и спорт, за нуждите на катедра „ТМФВ и спорт” на ШУ “Епископ Константин Преславски”.

Член на научното жури:..........

(проф. д-р Димитър Давидов)

10.11.2021 г.